

«فرهیختگان» از جدیدترین رتبه‌بندی دانشگاهی پایگاه «سایمگو» گزارش می‌دهد

رشد جایگاه دانشگاه‌های ایران

ندا اظهري

مترجم

نظام رتبه‌بندی در دنیا با هدف ارزیابی عملکرد دانشگاه‌ها و مراکز آموزشی دنیا در حوزه‌های مختلف پایه‌ریزی شدند که با ایجاد انگیزه در دانشگاه‌ها،

فرصتی را برای رشد بیشتر آنها فراهم می‌کنند و نیز بازار رقابتی را هم برای دانشگاه‌ها ایجاد می‌کنند تا بتوانند برای جذب دانشجوی بیشتر با هم به

رقابت بپردازند. رتبه‌بندی‌های مختلفی در سطح جهان مشغول به کار هستند که یکی از معروف‌ترین آنها پایگاه رتبه‌بندی «سایمگو» است که با توجه

به پایان یافتن سال ۲۰۲۲، اقدام به انتشار تازه‌ترین رتبه‌بندی دانشگاه‌ها و موسسات جهان کرده است. در این رتبه‌بندی در مقایسه با رتبه‌بندی سال

گذشته وضعیت دانشگاه‌های ایران اوضاع به‌مراتب بهتری پیدا کرده و جایگاه بالاتری را به خود اختصاص داده‌اند.

نگاهی به دانشگاه‌های جهان

از میان ۴۳۶۴ دانشگاهی که مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند، رتبه‌بندی ۲۰۲۲ پایگاه «سایمگو» به دسته‌بندی برترین‌ها پرداخته است. طبق این برآورد، چهار دانشگاه برتر دنیا مانند سال ۲۰۲۱ به ترتیب دانشگاه هاروارد، دانشکده علوم پزشکی هاروارد، دانشگاه شینهوا و دانشگاه استنفورد هستند که همچنان با قدرت جایگاه‌های اول تا چهارم دنیا را در رتبه‌بندی سایمگو حفظ کرده‌اند. رتبه پنجم دنیا از آن دانشگاه آکادمی علوم چین است که در سال ۲۰۲۱ در رتبه ۱۲ دنیا قرار داشت و امسال با ۷ پله صعود خود را به جایگاه پنجم رسانده است. موسسه فناوری ماساچوست (MIT) نیز در رده ششم برترین‌های جهان قرار گرفته که نسبت به سال گذشته یک پله

آخرین رتبه‌بندی سایمگو درحالی منتشر شده که دانشگاه علوم پزشکی تهران در رده چهارم منطقه خاورمیانه قرار گرفته است. این درصورتی است که در رده‌بندی ۲۰۲۱، این دانشگاه در رده هشتم منطقه قرار داشت. در این رتبه‌بندی، دانشگاه تل‌آویو رژیم‌صهیونیستی و دانشگاه علم و فناوری شاه عبدالله عربستان سعودی مانند سال گذشته به‌ترتیب در رتبه اول و دوم منطقه ج‌ا‌خ‌وش کرده‌اند. در سال ۲۰۲۲ دانشگاه شاه سعود در رده سوم قرار دارد که نسبت به رتبه پنجم سال گذشته دو پله صعود داشته است. دانشگاه علوم

ایران، رتبه چهارم خاورمیانه

پزشکی تهران همان‌طور که گفتیم در رده چهارم و موسسه علوم «ویزمان» رژیم‌صهیونیستی نیز با یک پله نزول نسبت به سال ۲۰۲۱، در رتبه پنجم قرار گرفته است. در رتبه‌بندی اخیر سایمگو، دانشگاه تهران که در رتبه‌بندی ۲۰۲۱ در رده نهم جدول قرار گرفته بود، در سال ۲۰۲۲ با یک پله نزولی به رده دهم رسید. به‌طورکلی، در جمع ۱۰ دانشگاه برتر خاورمیانه، دو دانشگاه از ایران، چهار دانشگاه از رژیم‌صهیونیستی، سه دانشگاه از عربستان سعودی و از ارمنستان و قطر نیز هر کدام با یک دانشگاه حضور دارند.

حضور ۳۳ واحد دانشگاه آزاد اسلامی

در جدیدترین رتبه‌بندی سایمگو در سال ۲۰۲۲، حدود ۳۳ واحد دانشگاه آزاد اسلامی حضور داشته‌اند که نسبت به ۲۷ واحدی که در رتبه‌بندی سال گذشته حضور داشتند، ۶ واحد به این جمع اضافه شده است که بیانگر بهبود عملکرد واحدهای دانشگاه آزاد در یک سال گذشته است. واحد علوم و تحقیقات دانشگاه آزاد اسلامی در این رتبه‌بندی در جایگاه ۶۴۷ دنیا قرار دارد که نسبت به رتبه ۷۱۱ سال ۲۰۲۱، قریب به ۶۴ پله رشد داشته اما در رده‌بندی کشوری، یک پله سقوط کرده به‌طوری که سال ۲۰۲۱ رتبه ۲۲ و سال ۲۰۲۲ رتبه ۲۳ را از آن خود کرده است. علاوه‌براین، واحد خمینی شهر با رتبه ۶۶۲ نسبت به رتبه ۷۱۵ سال گذشته ۵۳ پله رشد کرده اما در مقیاس کشوری روندی نزولی داشته به‌طوری که از جایگاه ۲۳ در سال گذشته به رده ۳۱ در ۲۰۲۲ رسیده است. سومین واحد دانشگاه آزاد کشور، واحد لاهیجان با رتبه کشوری ۴۱ و رتبه جهانی ۶۷۵ است که نسبت به رتبه ۷۲۴ جهانی سال قبل ۴۹ پله صعود کرده اما با رتبه ۲۵ کشوری در سال گذشته ۱۶ پله کاهش داشته است. واحد تبریز هم که سال گذشته ۷۱ کشور بود، امسال با کسب رتبه چهارم بین واحدهای دانشگاه آزاد، به رتبه ۴۹ کشوری رسیده و از طرفی از رتبه جهانی ۷۹۴ با ۱۰۷ پله صعود به رده ۶۸۷ رسیده است. در ادامه، واحد علوم پزشکی دانشگاه آزاد تهران که سال گذشته در این رتبه‌بندی حضور نداشته، امسال در رده ۷۰۲ جهانی و ۶۴ کشوری و نیز رتبه پنجم بین واحدهای دانشگاه آزاد را از آن خود کرده است.

رتبه دانشگاه‌های ایران از منظر نوآوری

در رتبه‌بندی پایگاه «سایمگو» از منظر نوآوری، دانشگاه علم و فرهنگ با رتبه جهانی ۳۵۷ در سال ۲۰۲۲ که نسبت به رتبه ۴۱۳ سال گذشته ۵۶ پله رشد داشته، مانند سال ۲۰۲۱ در رده نخست را در کشور از آن خود کرده است. دانشگاه شریف نیز با رتبه جهانی ۳۷۳ در سال ۲۰۲۲ نسبت به رتبه ۴۶۰ سال گذشته که پنجمین دانشگاه در کشور بوده، دومین دانشگاه برتر کشور را در حوزه نوآوری کسب کرده است. سومین دانشگاه برتر کشور در زمینه نوآوری نصیب دانشگاه امیرکبیر شده که در سطح جهان رده ۳۷۴ را به دست آورده و در قیاس با رتبه ۴۷۷ سال گذشته که آن را در رده یازدهم کشور قرار داده بود، ۱۰۳ پله صعود کرده است. دانشگاه علوم پزشکی مشهد نیز با رتبه ۳۷۴ در سال ۲۰۲۲، به‌طور مشترک با دانشگاه امیرکبیر در رده سوم کشوری قرار گرفته است. این دانشگاه در سال گذشته هم رده سوم را از آن خود کرده بود اما از نظر جهانی با رتبه ۴۴۷، حدود ۷۳ پله ارتقا داشته است. دانشگاه علوم پزشکی تهران با رتبه ۳۷۸ جهانی با کسب رتبه چهارم کشور، نسبت به سال گذشته از نظر جهانی ۷۷ پله رشد کرده و از نظر کشوری در همان رده چهارم جا خوش کرده است. پنجمین دانشگاه برتر کشور از نظر نوآوری دانشگاه علوم پزشکی دزفول است که سال گذشته در رده‌بندی حضور نداشت اما از نظر رده جهانی در رتبه ۳۷۹ قرار گرفته است.

رتبه دانشگاه‌های ایران از منظر پژوهشی

در کنار رتبه‌هایی که پایگاه سایمگو از جایگاه دانشگاه‌ها منتشر کرده، آنها را از منظرهای مختلف با شاخص‌های متفاوتی هم بررسی کرده است به‌طوری که رتبه‌بندی‌های پژوهشی، نوآورانه و اجتماعی دانشگاه‌ها را نیز مدنظر قرار داده است. رتبه‌های جهانی دانشگاه‌های ایران را که در کل حوزه‌ها کنار بگذاریم به جایگاه آنها در بخش‌های دیگر می‌رسیم که با جزئیات بیشتری نسبت به تعیین رتبه آنها در حوزه‌های مختلف نگاه شده است. در شاخص پژوهشی، دانشگاه علوم پزشکی تهران که نخستین دانشگاه کشور در بخش پژوهشی است در سطح جهانی رده ۱۶۰ را در اختیار دارد که نسبت به رتبه ۱۷۴ سال ۲۰۲۱ حدود ۱۴ رتبه ارتقا داشته است. بعد از آن، دانشگاه تهران در رده دوم کشوری ورده ۲۰۵ جهانی قرار گرفته که نسبت به رتبه ۲۱۶ سال گذشته، ۱۱ رتبه بهبود داشته است. سومین دانشگاه کشور از آن دانشگاه علوم پزشکی مشهد است که یک رتبه رشد داشته و در سطح جهانی نیز با ۱۲ پله صعود از جایگاه ۲۹۳ در سال ۲۰۲۱ به رتبه ۲۸۱ رسیده است. اما دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی شهید بهشتی که سال گذشته سومین دانشگاه کشور بود، سال ۲۰۲۲ با یک پله نزول به رده چهارم رفته و از نظر جهانی نیز با یک پله رشد، از ۲۹۰ به ۲۸۹ رسیده است. در رتبه‌بندی ۲۰۲۲، دانشگاه علوم پزشکی شیراز که سال گذشته رتبه ۷ کشوری را در اختیار داشت، با دو پله صعود به رده پنجم کشور رسیده و از نظر جهانی نیز با ۲۱ پله صعود از رتبه ۳۲۱ در سال ۲۰۲۱ به رده ۳۰۰ در سال ۲۰۲۲ ارتقا یافته است.

رتبه دانشگاه‌های ایران از منظر اجتماعی

طبق رده‌بندی‌های پایگاه سایمگو در سال ۲۰۲۲ از منظر اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی تهران با رتبه ۱۷۳، رده نخست‌رادر کشور از آن خود کرده است. این دانشگاه در سال گذشته در رده ۱۷۹ دنیا و اولین دانشگاه کشور قرار داشت که در رده‌بندی امسال ۶ پله صعود داشته است. دومین دانشگاه از نظر اجتماعی در کشور دانشگاه تهران است که رده ۱۹۶ جهانی را کسب کرده و نسبت به رتبه ۲۰۶ سال گذشته، ۱۰ پله رشد داشته و رتبه خود را در پایگاه دوم کشوری حفظ کرده است. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی شهید بهشتی نیز مانند سال گذشته سومین دانشگاه کشوری است که در رده ۲۰۲ جهانی قرار گرفته و نسبت به رده ۲۰۹ سال گذشته، ۷ پله کاهش داشته است. علاوه‌بر این، دانشگاه علوم پزشکی ایران که مانند سال گذشته چهارمین دانشگاه از نظر اجتماعی در کشور به شمار می‌رود، رتبه ۲۱۷ را به دست آورده که نسبت به رتبه ۲۲۵ سال ۲۰۲۱ حدود ۸ پله صعود داشته است. دانشگاه تربیت مدرس هم که امسال پنجمین دانشگاه کشوری در سال ۲۰۲۲ است، در سال گذشته به‌طور مشترک با دو دانشگاه دیگر رده چهارم را کسب کرده بود و با اینکه رده ۲۲۳ جهانی را کسب کرده، نسبت به رتبه ۲۲۵ سال گذشته ۲ پله رشد داشته است.

۱۰ دانشگاه برتر دنیا در رتبه‌بندی ۲۰۲۲			
دانشگاه‌ها	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰
دانشگاه هاروارد	۱	۱	۱
دانشکده پزشکی هاروارد	۲	۲	۲
دانشگاه شینهوا	۳	۳	۵
دانشگاه استنفورد	۴	۴	۴
دانشگاه آکادمی علوم چین	۵	۱۲	۲۲
موسسه فناوری ماساچوست	۶	۵	۳
دانشگاه ژچیانگ	۷	۱۵	۱۸
دانشگاه آکسفورد	۸	۶	۶
دانشگاه شانگهای ژیاو تونگ	۹	۱۴	۱۷
دانشگاه جانز هاپکینز	۱۵	۷	۷

تغییرات جایگاه ۱۰ دانشگاه برتر ۲۰۲۲ ایران در ۵ سال اخیر					
دانشگاه‌ها	۲۰۲۲	۲۰۲۱	۲۰۲۰	۲۰۱۹	۲۰۱۸
دانشگاه علوم پزشکی تهران	۳۲۴	۳۹۴	۴۲۸	۳۸۷	۴۶۹
دانشگاه تهران	۴۵۲	۴۸۲	۵۰۸	۴۷۶	۴۲۹
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۴۹۷	۵۶۱	۶۰۴	۵۹۴	۶۴۲
دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۵۱۵	۵۸۵	۵۹۳	۵۶۹	۶۵۲
دانشگاه تربیت مدرس	۵۳۱	۶۰۲	۶۱۸	۶۰۲	۵۵۶
دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۵۳۶	۶۱۷	۶۱۵	۵۸۲	۶۰۸
دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۵۴۲	۶۳۴	۶۵۵	۶۲۸	۶۶۵
دانشگاه علوم پزشکی ایران	۵۶۴	۶۶۵	۶۷۲	۶۶۸	۷۱۲
دانشگاه شریف	۵۷۶	۶۴۵	۶۴۹	۶۲۵	۵۴۸
دانشگاه امیرکبیر	۵۸۵	۶۵۴	۶۴۱	۶۱۲	۵۵۵

۱۰ واحد نخست دانشگاه آزاد در رتبه‌بندی ۲۰۲۲	
نام واحد	رتبه جهانی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات	۶۴۷
دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمینی‌شهر	۶۶۲
دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان	۶۷۵
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز	۶۸۷
دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم پزشکی تهران	۷۵۲
دانشگاه آزاد اسلامی واحد شهرکرد	۷۵۳
دانشگاه آزاد اسلامی واحد اردبیل	۷۵۹
دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان	۷۵۹
دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف‌آباد	۷۱۲
دانشگاه آزاد اسلامی واحد مرودشت	۷۱۴